

• משהו לנפש •

פנינה מפרשת השבוע

פרשת האזינו

המסע אל השמים

בערב יום הכיפורים קיימו מצווה נדירה: אכלנו. אכלנו סעודות גדולות ומשביעות, נשנשנו בין לבין וזכרנו את דברי חכמים: **כל האוכל ושותה בתשיעי – מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי** (ברכות.ח. ועוד).

השאלה מתבקשת. אלה השעות האחרונות לפני שנכנס היום הקדוש בשנה, יום הכיפורים. אלה הרגעים האחרונים בהם אנו מתכוננים ליום הצום הקדוש, יום סליחה ומחילה, יום של הארת פנים וקרבת אלוקים. מדוע אנו מתעסקים באוכל?

היינו מצפים שהמצווה המרכזית של היום תהיה תשובה, פרישות וניתוק מהעולם החומרי. במקום זה אנו מצויים לאכול עוד ולשתות עוד. איך ולמה זו ההכנה הראויה ליום הכיפורים? מדוע צלחות העוף וקערות המרק הן הדרך להיערך ולהיכנס ליום הקדוש והנשגב?

התשובה פשוטה ומרוממת. תפקידו של יהודי הוא לקדש את החומר. להשתמש בחומר עבור הייעוד של העולם כולו, לקדש ולהתקדש. **אם הוא (האדם) שולט בעצמו ונדבק בבוראו ומשתמש מן העולם רק להיות לו לסייע לעבודת בוראו – הוא מתעלה, והעולם עצמו מתעלה עמו (מסילת ישרים).**

יום הכיפורים הוא יום קדוש, יום של ניתוק מהחומר. אנו צמים ועומדים יחפים, כמלאכי-השרת. אך משימת החיים שלנו אינה להתנתק ולחיות כמלאכים, אלא להתרומם ולחיות כבני אדם נעלים. זו הסיבה שאנו מאזנים את הניתוק המוחלט ביום של עיסוק-גשמי. עיסוק באוכל ובשתיה, במנות מגוונות ובמעדנים שונים. אכילת ערב יום הכיפורים היא אכילה של קדושה, הכנה לעבודת ה', באכילה זו אנו מנתבים את החומר אל הרוח. אנו לוקחים את הגשם ומכוונים אותו גבוה, למען המטרה הגדולה של גילוי כבוד ה' בעולם.

בחג הסוכות אנו נבצע פעולה דומה. הסוכות שאנו מקימים הן סוכות עראי, כאלה המעידות על יחסנו לעולם הגשם החוף. אלה סוכות המבטאות כי מבחינתנו העולם הזה הוא עולם זמני. עבודתנו מתמקדת בהכנה לקראת עולם הנצח, העולם הבא. מה שיש כאן הוא זמני וחולף. אך לתוך סוכת-העראי הזו אנו מכניסים מטעמים, בשר ודגים, עופות ומעדנים. למה? האין מטרת הסוכה לההביל ולבטל את העולם הזה? התשובה זהה. אנחנו לא מתעלמים מהעולם הזה, אנו משתמשים בעולם הזה בצורה טובה ונעלה. כאשר אנו זוכרים שהעולם הוא זמני, אנו יכולים לאכול ולשתות בצורה מרוממת בהרבה. המשימה שלנו בעולם הזה היא ליהנות ממה שהקב"ה הכין עבורנו, בצורה הטובה ביותר, על פי הוראות והכוונת תורת ישראל.

המסר הנפלא הזה מופיע בפרשת השבוע: **יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי (דברים, לב, ב).**

כך מסביר זאת השפת אמת: לימוד התורה דומה למטר ולטל היורד על הארץ. כשמסתכלים על עפר ואדמה לא רואים שום דבר מיוחד, זה נדמה כחלקיקים חסרי חיות. לאחר שהעפר מקבל את המים ואת הטל פתאום מתחילים לצמוח בו דברים. כיצד זה קרה? המים שחלחלו באדמה עוררו את הפוטנציאל הגלום בעפר ואפשרו לו להצמיח חיים, ירוק מלבב וצמחיה פורחת.

עם ישראל היה במדבר במשך ארבעים שנה, זה היה מקום בו הם התנתקו מהגשמיות והתקדשו בקדושה העליונה. זה התאים לבניית העם, אבל עכשיו הם נכנסים לארץ ישראל. ארץ ישראל הוא

מקום של עבודת-אדמה, של חיי שגרה וטרדות יומיומיות. כיצד עושים את המעבד? האם אפשר להמשיך ולהרגיש קרבת ה' גם בתוך שגרה יום-חולית לחוצה?

כך מלמד משה את העם, רגע לפני הפרידה: לעיתים אנו מרגישים שהחומר שלנו מכביד עלינו, אינו מעוניינים ב'גשם', אנחנו רוצים להיות קדושים וטהורים. זו אינה הגישה הנכונה. הדרך היא לאפשר לתורה לחלחל לתוכנו, לספוג את דברי התורה ואת קדושתה. הספיגה הזו לוקחת את הפוטנציאל הגלום בחומר ומצמיחה אותו. אנו מנתבים את החומר אל הקדושה, את הגשם אל הרוח ואת עצמנו לקדושה ולטהרה.

בכל אחד מאיתנו יש ארץ ויש שמים. יש לנו את החלק הגבוה והמרומם, החלק השואף לרוממות והתעלות. יש בנו גם ארץ, חלק שמרגיש נמוך יותר, זה שמתמקד במה שיש לעולם הזה להציע. עלינו לתת לשמים להצמיח את האדמה. אנו צריכים ליטוע באדמתנו נטיעה של תורה, לקבל באהבה את הגשם ואת הטל ולצמוח, מן הארץ אל השמים.

**שבת שלום!
אליהו אילני**